

บันทึก

เรื่อง การออกใบอนุญาตให้เรือเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือของ
กองทัพเรือในแม่น้ำเจ้าพระยาตามพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖

กรมเจ้าท่าได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๕๐๑/๐๐๕๕๗๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมเจ้าท่ามีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ กล่าวคือ เจ้าท่าได้ทำการออกใบอนุญาตให้เรือกำปั่นเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือราชนาวิกวิตามมาตรา ๓๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ต่อมา กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ ได้กำหนดเขตจอดเรือของกองทัพเรือในแม่น้ำเจ้าพระยา (บริเวณบางนาและป้อมพระจุลจอมเกล้า) จึงมีปัญหาว่าเจ้าท่าจะออกใบอนุญาตให้เรือเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือดังกล่าวและเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตได้หรือไม่ ปัญหานี้กรมเจ้าท่า เห็นว่า เจ้าท่าน่าจะออกใบอนุญาตให้เรือกำปั่นเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือราชนาวิกและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้เฉพาะตำบลที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๖ เท่านั้น สำหรับบริเวณอื่น แม้จะมีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นเขตจอดเรือของกองทัพเรือก็ตาม จะนำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับไม่ได้ เพราะกฎหมายไม่ได้บัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง เจ้าท่าจึงไม่มีอำนาจออกใบอนุญาตให้เรือเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือดังกล่าวและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตได้

กรมเจ้าท่าจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยว่า ความเห็นของกรมเจ้าท่าดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมเจ้าท่า) แล้วมีความเห็นดังนี้

^๑ มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้เรือกำปั่นเดินทะเลลำใดจอดทอดสมอลำแม่น้ำในระหว่างคลองสะพานหันกับคลองบางลำภูบน เว้นไว้แต่มีเหตุจำเป็นเพราะในระหว่างสองตำบลนั้นเป็นที่ทอดจอดเรือรบไทยและบรรดาเรือกำปั่นเดินทะเลหรือเรือรบต่างประเทศจะแล่นหรือมีเรืออื่นมุ่งผ่านคลองสะพานหันขึ้นไปตามลำแม่น้ำนั้นให้ถือว่าเป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย เว้นไว้แต่จะได้รับอนุญาตพิเศษจากเจ้าท่าและโดยอาศัยข้อบังคับกำกับอนุญาตนั้นอยู่ด้วยตามซึ่งเจ้าท่าจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๒ (๑)^๒ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยพระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ.๒๕๑๐บัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงกำหนดแนวแม่น้ำลำคลอง ฯลฯ เป็นเขตจอดเรือได้ แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้เรือเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือที่กำหนดไว้ ฉะนั้น เมื่อรัฐมนตรีฯได้ออกกฎกระทรวง^๓ ตามมาตรา ๑๒ (๑) กำหนดเขตจอดเรือของกองทัพเรือในแม่น้ำเจ้าพระยา (บริเวณบางนาและป้อมพระจุลจอมเกล้า) เจ้าทำจึงไม่มีอำนาจออกใบอนุญาตให้เรือเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือดังกล่าวและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตได้ ส่วนอำนาจของเจ้าทำตามมาตรา ๓๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ นั้น เป็นอำนาจออกใบอนุญาตให้เรือกำปั่นเดินทะเลหรือเรือรบต่างประเทศแล่นหรือมีเรืออื่นจุ่งผ่านคลองสะพานหันขึ้นไปตามลำแม่น้ำเท่านั้น มิใช่เป็นอำนาจออกใบอนุญาตให้เรือเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือของกองทัพเรือในแม่น้ำเจ้าพระยา(บริเวณบางนาและป้อมพระจุลจอมเกล้า)ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๕)ฯ แต่อย่างใด ดังนั้น เจ้าทำจึงไม่มีอำนาจออกใบอนุญาตให้เรือเดินทะเลแล่นผ่านเขตจอดเรือของกองทัพเรือในบริเวณดังกล่าวและเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตได้

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๒๘

^๒มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมมีอำนาจออกกฎกระทรวงดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแนวแม่น้ำลำคลองหรือทะเลอาณาเขตแห่งใดเป็นเขตท่าเรือและเขตจอดเรือ

(๒) กำหนดทางเดินเรือทั่วไปและทางเดินเรือในเขตท่าเรือนอกจากทางเดินเรือในเขตท่าเรือ

กรุงเทพ ฯ

^๓กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ.๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)